



BESTUURSCHARTER

Een veeleisend bestuurscharter

Na kennis te hebben genomen van de aanbevelingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, de Europese Unie, de Belgische Staat en de Belgische Corporate Governance Code, heeft SOFICO een bestuurscharter aangenomen.

Ook al is de Belgische Corporate Governance Code voor haar niet volledig geschikt, toch vond SOFICO het haar plicht om vanuit haar functie als overheidsinstelling een voorbeeld te stellen en zich te onderwerpen aan een uitgebreide informatieplicht en verslag uit te brengen over haar activiteiten aan het grote publiek.

Het is in deze geest van transparantie dat zij haar corporate governance charter heeft opgesteld. SOFICO engageert zich voor transparantie, en ook voor *Initiatief, Integriteit, Autonomie, Kwaliteit van het werk en Teamspirit*, onze vijf waarden op het gebied van bedrijfscultuur.

Het bestuursstelsel van SOFICO, dat wordt beschreven in het hieronder gepubliceerde document, is gebaseerd op enerzijds haar organiek decreet en haar statuten en anderzijds op de Waalse wetgeving inzake bestuur, wat het bijzonder veeleisende karakter verklaart.

vrijdag 14 december 2018

(Bijgevoegd bij de notulen van de vergadering van de raad van bestuur van 14 december 2018)

1. INLEIDING

1.1. Wat is een deugdelijk ondernemingsbestuur?

Het bestuur omvat een geheel van regels en gedragingen waarmee ondernemingen worden bestuurd en gecontroleerd.

Een deugdelijk ondernemingsbestuur zal zijn doelstelling bereiken door een passend evenwicht te vinden tussen haar handelingsbevoegdheid en de controle, alsook tussen haar prestaties en de naleving van deze regels.

De bestuursregels moeten niet alleen een prestatiegericht beheer vergemakkelijken, maar ook bestuur- en leiderschapsmechanismen bieden en tegelijkertijd de integriteit en de transparantie van het besluitvormingsproces verzekeren.

Door een deugdelijk bestuur moet het mogelijk zijn de doelstellingen van de onderneming, de middelen om deze te bereiken en de wijze waarop de prestaties van de onderneming worden geëvalueerd, vast te leggen.

De controle omvat een doeltreffende evaluatie van de prestaties, een zorgvuldig beheer van potentiële risico's en een passend toezicht op de procedures en processen.

1.2. Hoofddoel van het bestuurscharter

Het hoofddoel van een bestuurscharter bestaat erin bij te dragen tot waardecreatie op lange termijn en de duurzaamheid van de onderneming te verzekeren.

Bestuurspraktijken op basis van transparantie en verantwoordingsplicht versterken het vertrouwen van de belanghebbenden en komen ten goede aan de interne en externe actoren en ook aan hen die baat hebben bij de activiteiten van de onderneming.

Een deugdelijk bestuur biedt ook de mogelijkheid tot externe financiering tegen lagere kosten.

Het bestuur heeft ook als doel de structuur op het gebied van de bestuursorganen en de besluitvormingsprocessen efficiënter te organiseren.

2. IDENTITEIT

De oorspronkelijke doelstelling van SOFICO als instelling van openbaar nut was het versnellen van de aanleg van ontbrekende schakels of knelpunten op de Trans-Europese assen van de Waalse autosnelwegen- en riviernetwerken.

Tot op heden zijn er vijf grote werven uitgevoerd:

- *De E25-E40-verbinding en de tunnel van Cointe (beëindigd in 2000);*
- *De autosnelweg E429/A8 (beëindigd in 2000);*
- *Het Centrumkanaal met de lift van Strépy-Thieu (beëindigd in 2002);*
- *De 4^{de} sluis van Ternaaien (beëindigd in 2015);*
- *De nieuwe sluis van Ivoz-Ramet (beëindigd in 2015).*

Daarnaast is de aanleg van de ringweg rond Couvin volop aan de gang. Het project voor de verbreding van de sluis van Ampsin-Neuville is in 2018 van start gegaan.

In de loop der jaren zijn de opdrachten van SOFICO uitgebreid. Vandaag heeft de Waalse regering haar het beheer van het structurerend netwerk toevertrouwd.

Als opdrachtgever financiert, bouwt, onderhoudt en exploiteert ze ongeveer 2.400 km snelwegen en strategische regionale wegen met 2x2 rijstroken, wat overeenkomt met 52,3% van het Waalse wegverkeer.

Voor de uitvoering van haar opdracht als beheerder en voor de sanering van het netwerk kan SOFICO rekenen op het Plan Routes (wegenplan), dat voorziet in een investering van € 500 miljoen exclusief btw in meer dan 300 werven.

Naast de jaarlijkse middelen die SOFICO tussen 2016 en 2019 zal besteden aan het onderhoud van het structurerend netwerk kan ze ook rekenen op de lancering van een Plan Infrastructures (infrastructuurplan) om de grondige sanering van het netwerk verder te zetten. Zo zal over een periode van 4 jaar bijna € 350 miljoen worden geïnvesteerd in het structurerend netwerk.

Dit plan wordt onder andere gefinancierd met de kilometerheffing voor zware vrachtwagens die sinds 1 april 2016 van kracht is.

Naast deze activiteiten heeft SOFICO nog andere opdrachten gekregen, onder meer de exploitatie van het patrimonium, waaronder:

- *De stopplaatsen langs de autosnelweg;*
- *De waterkrachtcentrales, windmolens en zonnepanelen;*
- *De telecommunicatie en multi-operatormasten.*

SOFICO is een overheidsbedrijf *sui generis* opgericht bij het decreet van 10 maart 1994 betreffende de oprichting van de Société wallonne de financement complémentaire des infrastructures (Waalse Maatschappij voor de aanvullende financiering van de infrastructuur).

SOFICO is de openbare referentie-operator die voor Wallonië het structurerend wegen- en autosnelwegennetwerk en de infrastructuur voor de waterwegen beheert.

In het kader van haar opdrachten is zij ook actief op het vlak van energie (waterkrachtcentrales, windmolens en zonnepanelen) en telecommunicatie (glasvezelnetwerken en multi-operatormasten).

Overeenkomstig haar maatschappelijk doel is SOFICO verantwoordelijk voor:

1. Het tegen betaling ter beschikking stellen van de weg- en autosnelweginfrastructuur ten behoeve van de gebruikers in het kader van het programma voor het voltooiën van de ontbrekende schakels, het wegwerken van de knelpunten en het voltooiën van de hoofdwegen die zijn opgenomen in de Europese plannen voor het Trans-Europese vervoersnetwerk, waarvan SOFICO zowel de financiering, de uitvoering, het onderhoud als de exploitatie voor haar rekening neemt;
Terbeschikkingstellen betekent het verlenen van het recht op toegang tot en het gebruik van de infrastructuur, met inachtneming van de aard en de bestemming.
2. Het tegen betaling ter beschikking stellen van het structurerend netwerk ten behoeve van de gebruikers, waarvan SOFICO zowel de financiering, de uitvoering, het onderhoud als de exploitatie voor haar rekening neemt;
Volgens deze bepaling wordt onder structurerend netwerk verstaan de autosnelwegen en hoofdwegen die het netwerk volledig maken, met inbegrip van de stopplaatsen, bijgebouwen en overhangende kunstwerken. De regering stelt een lijst op van de wegen die deel uitmaken van het structurerend netwerk en brengt het parlement onverwijld op de hoogte.
3. Het beheer tegen betaling van de werking van de rivierinfrastructuren in het kader van het programma voor het voltooiën van de ontbrekende schakels en het wegwerken van de knelpunten die zijn opgenomen in de Europese plannen voor het Trans-Europese vervoersnetwerk, waarvoor SOFICO zowel de financiering, de uitvoering, het onderhoud als de exploitatie voor haar rekening neemt;
Onder operationeel beheer wordt verstaan de uitvoering van de materiële diensten die bestaan in het beheer van de werking van de infrastructuur, met inbegrip van het verlenen van de diensten die nodig zijn voor deze werking en het gebruik van deze infrastructuur om het Waals Gewest in staat te stellen de openbare dienst inzake waterwegen te verlenen en het optimaal gebruik van deze waterwegen in het Waals Gewest en de verantwoordelijkheid voor deze werking mogelijk te maken, alsook de toekenning van het recht om deze infrastructuur te gebruiken.
4. Het beheer van de infrastructuur van openbaar nut en de inning van *ad hoc* inkomsten om bij te dragen tot de commerciële ontwikkeling van het wegen- en rivierenet van het gewest en bij te dragen tot de financiering van de in de punten 1 tot en met 3 bedoelde bevoegdheden.

De regering legt de lijst vast van de in de punten 1 tot en met 3 bedoelde infrastructuur die zij beslist om uit te voeren of toe te vertrouwen aan de maatschappij. De financiële planning van de in dit artikel bedoelde werken wordt vastgelegd door de raad van bestuur van de maatschappij en moet worden goedgekeurd door de regering.

Om haar doel te bereiken kan SOFICO onder andere een beroep doen op de diensten van derden en hen opdrachten toevertrouwen die nuttig zijn voor het bereiken van haar doel, met inachtneming van de regels inzake overheidsopdrachten, leveringen en diensten:

- Met de goedkeuring van de regering deelnemen aan verenigingen of participaties nemen in commerciële bedrijven waarvan de activiteit nuttig is voor het uitvoeren van de *hierboven* beschreven opdrachten;
- Alle financiële transacties uitvoeren in het kader van de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel;
- Zakelijke rechten op onroerende goederen of persoonlijke rechten op gebouwd of onbebouwd

onroerend goed verwerven en overdragen voor zover dit strikt noodzakelijk is voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel.

3. AANPAK INZAKE ONDERNEMINGSBESTUUR

SOFICO heeft op het vlak van ondernemingsbestuur kennis genomen van de aanbevelingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, de Europese Unie, de Belgische Staat en de Belgische Corporate Governance Code.

Het bestuursstelsel van SOFICO, dat enerzijds gebaseerd is op haar organiek decreet en haar statuten en anderzijds op de Waalse wetgeving inzake bestuur, is eveneens veeleisend.

Ook al is de Belgische Corporate Governance Code voor haar niet volledig geschikt, toch vindt SOFICO het haar plicht om zich vanuit haar functie als overheidsinstelling een voorbeeld te stellen en zich te onderwerpen aan een uitgebreide informatieplicht en verslag uit te brengen over haar activiteiten aan het grote publiek.

Het is in een geest van transparantie dat zij dit corporate governance charter heeft opgesteld.

Transparantie is een van de waarden van SOFICO, evenals *Initiatief, Integriteit, Autonomie, Kwaliteit van het werk* en *Teamspirit*, onze vijf waarden op het gebied van bedrijfscultuur.

4. WETTELIJK, REGLEMENTAIR EN STATUTAIR KADER

Als instelling van openbaar nut wordt SOFICO in de eerste plaats beheerst door:

- Het decreet van 10 maart 1994 betreffende de oprichting van de Société wallonne de Financement Complémentaire des Infrastructures (Waalse Maatschappij voor de Aanvullende Financiering van de Infrastructuren) (en de daaropvolgende wijzigingsdecreten¹ en de betrokken besluiten van de Waalse regering²);
- Het decreet van 12 februari 2004 betreffende de regeringscommissarissen en de controleopdrachten van de revisoren binnen de instellingen van openbaar nut³, het decreet van 12 februari 2004 betreffende het statuut van de overheidsbestuurder⁴, en het decreet van 12 februari 2004 betreffende de beheersovereenkomst en de informatieplicht (en de daaropvolgende wijzigingsdecreten);
- De regelgeving over de overheidsopdrachten, voornamelijk:
 - o De wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten;
 - o De wet van 16 februari 2017 tot wijziging van de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten;
 - o Het koninklijk besluit van 18 april 2017 betreffende de plaatsing van overheidsopdrachten in de klassieke sectoren;
 - o Het koninklijk besluit van 22 juni 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken
- Het decreet van 15 december 2011 houdende organisatie van de begroting, de boekhouding en de verslaggeving van de Waalse overheidsbestuurseenheden en de bijlage daarbij⁵.

De maatschappij is onderworpen aan de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, die nu is opgenomen in boek III van het wetboek van economisch recht.

SOFICO is ook gedeeltelijk onderworpen aan het wetboek van vennootschappen en in het bijzonder aan de artikelen met betrekking tot de commissarissen (hoofdzakelijk artikel 130 en volgende), artikel 95 (voorheen artikel 77 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, betreffende de inhoud van het jaarverslag), alsook artikel 602 (betreffende de regels voor de waardering van de inbreng in natura).

¹Decreet van 8 februari 1996; decreet van 4 februari 1999; decreet van 27 november 2003; decreet van 23 februari 2006; decreet van 3 april 2009; decreet van 10 december 2009; decreet van 22 juli 2010; decreet van 27 oktober 2011; decreet van 11 april 2014.

Besluit van de Waalse regering van 1 maart 2012; Besluit van de Waalse regering van 24 april 2014; Besluit van de Waalse regering van 11 juni 2015; Besluit van de Waalse regering van 24 maart 2016.

³Decreet van 30 april 2009.

⁴Decreet van 7 november 2007; decreet van 22 juli 2010; decreet van 7 april 2011; decreet van 3 december 2015; decreet van 24 november 2016.

⁵Gewijzigd bij het decreet van 23 december 2013 en bij het decreet van 17 december 2015.

De statuten van SOFICO werden aangenomen bij het besluit van de Waalse regering van 22 september 1994⁶ en werden vastgesteld krachtens bovengenoemd decreet van 10 maart 1994.

⁶Gewijzigd bij het besluit van de Waalse regering van 14 maart 1996, 4 maart 1999, 19 december 2002 en 17 juni 2004.

5. AANDEELHOUDERS

Het maatschappelijk kapitaal is als volgt verdeeld:

1. Categorie A1-aandelen, voor een bedrag van € 1.328.890.779,60, niet-overdraagbare effecten op naam die bijdragen in natura van het Gewest vertegenwoordigen.
Het bedrag van het kapitaal van categorie A1 is onbeperkt. De waarde van elke inbreng in natura wordt bepaald overeenkomstig de regels bedoeld in artikel 602 van het wetboek van vennootschappen.
Het kapitaal van categorie A1 is verdeeld in aandelen van € 12.394,68;
2. Categorie A2-aandelen, voor een bedrag van € 320.320.563,41, op naam, volledig onderschreven door het gewest en niet overdraagbaar.
Het kapitaal van categorie A2 is verdeeld in 25.843 aandelen van € 12.394,68;
3. Categorie B-aandelen op naam, voor een bedrag van € 6.817.071,93. Het kapitaal van categorie B is verdeeld in 550 aandelen van € 12.394,68.

Het Waals Gewest bezit momenteel 100% van het maatschappelijk kapitaal. Bovengenoemd decreet van 10 maart 1994 en de statuten bepalen dat SOFICO steeds, rechtstreeks of via publiekrechtelijke rechtspersonen die door de regering zijn gemachtigd, ten minste 51% van het maatschappelijk kapitaal moet bezitten.

6. BESTUURSSTRUCTUUR

Dit zijn de belangrijkste kenmerken van het bestuursmodel van SOFICO:

- Een raad van bestuur die het algemene beleid en de strategie bepaalt en toezicht houdt op het operationele beheer.
 - De oprichting van een gespecialiseerd auditcomité en een gespecialiseerd remuneratiecomité binnen de raad van bestuur
- Een directiecomité (dat overeenkomt met het dagelijks bestuur van de raad van bestuur)
- Een voorzitter en een directeur-generaal die gezamenlijk handelen overeenkomstig de decretale en statutaire bevoegdheden.
- Een directeur-generaal die verantwoordelijk is voor het dagelijks bestuur.

De activiteiten van SOFICO worden uitgevoerd door haar medewerkers onder leiding van de directeur-generaal.

SOFICO wil op verantwoorde wijze tegemoetkomen aan de verwachtingen van de geïnteresseerden en belanghebbenden, waaronder haar personeel, haar klanten en haar leveranciers, maar ook de maatschappij en het milieu. De openbare dienstverlening van SOFICO moet duurzaam zijn overeenkomstig de ethische normen.

SOFICO onderschrijft de principes van deze Belgische Corporate Governance Code die op haar betrekking heeft:

- **Principe 1.** De vennootschap past een duidelijke governancestructuur toe.
- **Principe 2.** De vennootschap heeft een doeltreffende en efficiënte raad van bestuur die beslissingen neemt in het vennootschapsbelang.
- **Principe 3.** Alle bestuurders geven blijk van integriteit en toewijding.
- **Principe 5.** De raad van bestuur richt gespecialiseerde comités op.
- **Principe 6.** De vennootschap werkt een duidelijke structuur uit voor het uitvoerend management.
- **Principe 8.** De vennootschap gaat met de aandeelhouders en de potentiële aandeelhouders een dialoog aan, gebaseerd op een wederzijds begrip voor elkaars doelstellingen en verwachtingen .
- **Principe 9.** De vennootschap waarborgt een passende openbaarmaking van haar deugdelijk ondernemingsbestuur.

De benoeming van de bestuurders (*Principe 4*) valt onder de bevoegdheid van de Waalse regering. Deze bevoegdheid wordt uitgeoefend met inachtneming van de democratische voorschriften (representativiteit volgens de uitslag van de verkiezingen zoals die weerspiegeld wordt in het Waalse parlement, bevoegdheid, beschikbaarheid, diversiteit en principes zoals vastgelegd in het decreet van 12 februari 2004 betreffende het statuut van de overheidsbestuurder).

De vergoeding van de bestuurders (*Principe 7*) wordt vastgesteld door de regering in overeenstemming met artikel 5 van bovengenoemd decreet van 10 maart 1994.

De vergoeding van de bestuurders wordt gepubliceerd volgens de regels van het Waalse parlement en de regering.

Het charter zal regelmatig worden herzien. Belangrijke wijzigingen zullen systematisch worden voorgesteld op de algemene vergadering van aandeelhouders.

Het corporate governance charter van SOFICO is gepubliceerd op de website www.SOFICO.org, evenals de statuten van de maatschappij.

Daarnaast zal SOFICO in haar jaarverslag informatie over de toepassing van het deugdelijk ondernemingsbestuur presenteren.

7. DE BESTUURSORGANEN

ALGEMENE VERGADERING

Artikel 12 van de statuten bepaalt dat:

« De algemene vergadering bestaat uit alle houders van categorie B-aandelen⁷. Zij komt elk jaar tussen 1 maart en 30 april bijeen om de jaarrekening goed te keuren. Ze komt ook bijeen, telkens wanneer de statuten moeten worden gewijzigd. Ze wordt door de voorzitter van de raad van bestuur minstens 15 (vijftien) dagen van tevoren per aangetekende brief bijeengeroepen. De agenda is opgenomen in de uitnodigingen. Elk B-aandeel geeft recht op één stem. De aandeelhouders kunnen zich laten vertegenwoordigen door een gevolmachtigde. Beslissingen worden genomen met een meerderheid van drie vierden van de uitgebrachte stemmen. Beslissingen over een wijziging van de statuten treden pas in werking nadat zij bij besluit van de regering zijn goedgekeurd. »

De algemene vergadering neemt ook kennis van het jaarverslag over de vergoeding van de bestuurders en de leidinggevenden.

Wanneer het bestuurscharter wordt gewijzigd, wordt zij op de hoogte gebracht.

De bestuurders worden uitgenodigd op de vergaderingen van de algemene vergadering.

RAAD VAN BESTUUR

Bevoegdheden

De raad van bestuur beschikt, binnen de door de wet, decreten en statuten gestelde grenzen, over de ruimste bevoegdheden om alle daden van beheer of beschikking te stellen die nodig of nuttig zijn voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel. Alles wat niet uitdrukkelijk door de wet is voorbehouden aan de algemene vergadering valt onder de bevoegdheid van de raad van bestuur.

Zonder afbreuk te doen aan het voorgaande zijn dit de belangrijkste verantwoordelijkheden van de raad van bestuur:

- De visie en waarden van de maatschappij bepalen;
- De langetermijnstrategie vastleggen;
- De beheersovereenkomst goedkeuren;
- Het bepalen en goedkeuren van het activiteitenprogramma, het budget en de toewijzing van middelen om de langetermijnstrategie en de jaarlijkse doelstellingen te verwezenlijken;
- Toezicht houden op de prestaties van de maatschappij;
- Ervoor zorgen dat de geïnteresseerden en belanghebbenden correct en tijdig geïnformeerd worden;
- Toezicht houden op de interne controle en het risicobeheer;
- Niet-terugkerende operaties goedkeuren;
- Verzoeken om de uitvoering van artikel 10 van de statuten;
- Zich informeren over de uitvoering van meerjarenplannen en -programma's.

⁷Zie pagina 7, punt 5. *Aandeelhouders*.

Samenstelling

Overeenkomstig artikel 11 van de statuten bestaat de raad van bestuur uit maximaal tien leden, waaronder een voorzitter en een vicevoorzitter. Deze bestuurders worden benoemd door de algemene vergadering op voorstel van de Waalse regering voor een termijn van vijf jaar.

Het is de verantwoordelijkheid van de Waalse regering om bij de benoeming de genderdiversiteit te waarborgen.

De raad van bestuur benoemt, overeenkomstig de beslissing van de Waalse regering, uit de leden van de raad van bestuur, een voorzitter en een vicevoorzitter.

De directeur-generaal wordt benoemd door de algemene vergadering, op voordracht van de regering.

De raad van bestuur benoemt ook zijn secretaris.

Alle bestuurders verbinden zich ertoe het charter van de overheidsbestuurder te ondertekenen (zie bijlage 1). Overeenkomstig dit charter verbindt de bestuurder zich ertoe dat de belangen van de instelling en al haar aandeelhouders in alle omstandigheden voorrang hebben op zijn directe of indirecte persoonlijke belangen.

Een vertegenwoordiger van de Inspectie van financiën wordt uitgenodigd om, zonder stemgerechtigd te zijn, deel te nemen aan de vergaderingen van de raad van bestuur van SOFICO.

Werking

De werking van de raad van bestuur wordt beheerst door het decreet, het wetboek van vennootschappen, de statuten en het huishoudelijk reglement.

De raad van bestuur beschikt over een procedure voor het onthaal van nieuwe bestuurders en organiseert regelmatig informatiesessies voor hen.

Overeenkomstig artikel 12 van de statuten vergadert de raad van bestuur zo vaak als het belang van SOFICO vereist, na bijeenroeping door zijn voorzitter (of vicevoorzitter). Hij moet worden bijeengeroepen wanneer ten minste twee bestuurders daarom verzoeken.

De raad van bestuur stelt op de laatste vergadering van het jaar de belangrijkste punten vast die hij tijdens de vergaderingen van het volgende jaar aan bod wil zien komen, namelijk:

- De structurerende terugkerende punten (investeringsprogramma, rekeningen, enz.);
- De actuele strategische punten;
- De specifieke punten in zijn opdracht om het dagelijks beheer te evalueren en te controleren.

Hij legt ook de verslagen en overzichten vast waarover hij moet of wil beschikken voor de uitvoering van zijn opdrachten, zodat hij onder andere toezicht kan houden op:

- De uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur;
- De opvolging en tenuitvoerlegging van de aanbevelingen en opmerkingen van de externe controleurs;
- De opvolging van de uitvoering van meerjarenplannen en -programma's.

De raad van bestuur houdt ten minste eenmaal per jaar een strategische vergadering waarvoor hij de vertegenwoordiger(s) van de bevoegde minister(s) uitnodigt.

De raad van bestuur kan slechts beraadslagen en beslissen indien de helft van de leden aanwezig of vertegenwoordigd is. Leden van de raad van bestuur kunnen schriftelijk, per fax, e-mail of via enig ander communicatiemiddel aan de hand van een gedrukt document ter ondersteuning, een van hun collega's delegeren om hen op een bepaalde vergadering van de raad van bestuur te vertegenwoordigen en in hun plaats te stemmen. Elk aanwezig lid kan slechts houder van één volmacht zijn.

Indien dit quorum in een vergadering niet wordt bereikt, worden de punten op de agenda van die vergadering van rechtswege uitgesteld tot de agenda van de volgende vergadering, tijdens dewelke over deze punten geldig wordt beslist zonder dat het quorum vereist is.

De raad van bestuur beslist bij meerderheid van de stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend. Besluiten waarbij de raad van bestuur een besluit neemt over het beheerscontract en de wijzigingen daarop, worden echter aangenomen met een meerderheid van 80% van de uitgebrachte stemmen.

Behoudens om dwingende redenen kan de raad van bestuur geen uitspraak doen over een punt dat niet op de agenda staat. In uitzonderlijke gevallen die naar behoren gerechtvaardigd zijn door het dringend karakter en het vennootschapsbelang en behalve voor beslissingen waarbij de wet het gebruik van deze procedure verbiedt, kunnen de beslissingen van de raad van bestuur worden genomen met unanieme en schriftelijke instemming van de bestuurders.

De raad van bestuur legt zijn huishoudelijk reglement vast.

De gespecialiseerde comités

Auditcomité

Uit de raad van bestuur wordt een gespecialiseerd auditcomité opgericht om, in naam van de raad, specifieke kwesties grondig te onderzoeken en hem hierover te adviseren.

In dit kader brengt het comité systematisch verslag uit aan de raad van bestuur.

Onverminderd de wettelijke opdrachten van de raad van bestuur en overeenkomstig artikel 15 *quater*, 2. van het decreet van 12 februari 2004 betreffende het statuut van de overheidsbestuurder, is het **auditcomité** ten minste verantwoordelijk voor de volgende opdrachten:

- Het bestuderen van de ontwerpbegroting van de maatschappij;
- Het bestuderen op lange termijn van het financiële traject van de maatschappij, de meerjarenplannen en -programma's; het onderzoeken van de schuld van SOFICO;
- Het opvolgen van het financiële risicobeheer, met inbegrip van de doeltreffendheid en doelmatigheid;
- Het op voorhand bestuderen van de jaarrekening;
- Het opvolgen van de wettelijke controle van de jaarrekening, evenals het opvolgen van de vragen en aanbevelingen van het college van commissarissen;
- Het opvolgen van de aanbevelingen van de financiële audits.

Het comité bestaat uit twee bestuurders, van wie er één het comité voorziet, beiden benoemd door de raad van bestuur. Een bestuurder kan slechts lid zijn van één gespecialiseerd comité en de voorzitter en vicevoorzitter kunnen van geen van beide lid zijn.

De directeur-generaal is ambtshalve aanwezig op de vergaderingen van het comité en heeft een raadgevende stem. De financieel directeur is ook aanwezig.

De leden van het college van commissarissen, de Cellule d'informations financières (C.I.F.) (Cel Financiële Informatie) van de Waalse regering en de Inspectie van financiën worden ambtshalve uitgenodigd.

Het comité kan experts uitnodigen.

Het komt minstens twee keer per jaar bijeen.

Het comité vergadert op verzoek van de raad van bestuur of op eigen initiatief.

De diensten van SOFICO zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding van de relevante dossiers en voor het secretariaat van het comité.

Remuneratiecomité

Uit de raad van bestuur wordt een gespecialiseerd remuneratiecomité opgericht om, in naam van de raad, specifieke kwesties grondig te onderzoeken en hem hierover te adviseren. In dit kader brengt het comité systematisch verslag uit aan de raad van bestuur.

Onverminderd de wettelijke opdrachten van de raad van bestuur en overeenkomstig artikel 15bis, §10 van het decreet van 12 februari 2004 betreffende het statuut van de overheidsbestuurder, is het gespecialiseerd remuneratiecomité ten minste verantwoordelijk voor de volgende opdrachten:

- Het jaarverslag over de remuneratie van de bestuurders en de leidinggevenden voor de algemene vergadering voorbereiden;
- Het voorgestelde organigram en remuneratiebeleid van de directeur-generaal bestuderen, alvorens ze ter goedkeuring voor te leggen aan de raad van bestuur;
- Een grondige jaarlijkse evaluatie uitvoeren van het personeelsbeheer binnen de maatschappij, met name door het personeelsverloop (vertrek, benoemingen, langdurig verlof zoals tijdskrediet, ziekte, onbetaald verlof, detacheringen, enz.), het remuneratiebeleid en de HR-procedures (telefonie, rekrutering, *car policy*, enz.) op de voet te volgen;
- De mogelijkheden bestuderen voor het personeel van SOFICO om eventuele onregelmatigheden (whistle-blowing) op een vertrouwelijke manier aan de orde te stellen;
- Op het vlak van rekrutering:
 - De selectiecommissie samenstellen voor de herbenoeming van de directeurs die rechtstreeks onder het gezag staan van de directeur-generaal, waarvan de voorzitter en de directeur-generaal ambtshalve lid zijn;
 - De dossiers bestuderen waarvoor de raad van bestuur de uitvoering van artikel 10 van de statuten vraagt.

- Advies geven over het remuneratiebeleid en de remuneratiepraktijken binnen de organisatie en aanbevelingen doen over individuele vergoedingen en voordelen van welke aard dan ook voor de beheerders.

Het comité bestaat uit drie bestuurders, van wie er één het comité voorzigt, beiden benoemd door de raad van bestuur. Een bestuurder kan slechts lid zijn van één gespecialiseerd comité en de voorzitter en vicevoorzitter kunnen van geen van beide lid zijn.

De directeur-generaal is ambtshalve aanwezig op de vergaderingen van het comité en heeft een raadgevende stem. Ook de directeur personeelszaken is hierbij aanwezig.

Het comité kan experten uitnodigen.

Het komt minstens twee keer per jaar bijeen.

Het comité vergadert op verzoek van de raad van bestuur of op eigen initiatief.

De diensten van SOFICO zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding van de relevante dossiers en voor het secretariaat van het comité.

DIRECTIECOMITE

Het directiecomité komt overeen met het dagelijks bestuur van de raad van bestuur.

Het krijgt al zijn bevoegdheden van de raad van bestuur, die hem taken en opdrachten kan delegeren.

OVERDRACHT VAN HET DAGELIJKS BESTUUR

De voorzitter en de directeur-generaal handelen gezamenlijk

De voorzitter en de **directeur-generaal** handelen gezamenlijk overeenkomstig de decretale en statutaire bevoegdheden. De voorzitter werkt nauw samen met de **directeur-generaal** en biedt ondersteuning en advies rekening houdend met de uitvoerende verantwoordelijkheid van de **directeur-generaal**. De voorzitter is de bevoorrechte gesprekspartner van de **directeur-generaal**.

Met uitzondering van die welke door twee leden van de raad van bestuur moeten worden ondertekend, worden alle handelingen die bindend zijn voor de maatschappij, met uitzondering van die welke betrekking hebben op het dagelijks bestuur, en alle bevoegdheden en volmachten gezamenlijk ondertekend door de voorzitter van de raad van bestuur en de **directeur-generaal**. Ze kunnen ook door twee bestuurders worden uitgevoerd.

De dagelijkse bestuursbesluiten worden ondertekend door de **directeur-generaal** en de voorzitter.

De voorzitter en de **directeur-generaal** zijn verantwoordelijk voor de relaties met de financiële partners, de controle- en toezichthoudende instanties.

In dit kader:

- Dienen zij het in artikel 15 van de statuten bedoelde jaarverslag bij de regering in;
- Beantwoorden zij alle verzoeken om informatie van de controle- en toezichthoudende instanties;
- Zorgen ze voor de inning van de ontvangsten bedoeld in artikel 11 van het decreet van 10 maart 1994, zoals gewijzigd bij het decreet van 2 februari 1999.

De voorzitter

Hij zit de algemene vergadering, de raad van bestuur en het directiecomité voor.

De voorzitter is ook verantwoordelijk voor de vertegenwoordiging van SOFICO bij haar aandeelhouder. Hij is met name statutair verantwoordelijk voor het informeren van de regering over de implicaties en gevolgen van elke strategische beslissing.

De directeur-generaal

De directeur-generaal voert het algemene beleid uit dat door de raad van bestuur is bepaald op basis van de aan hem gedelegeerde bevoegdheden.

De directeur-generaal is ook verantwoordelijk voor het dagelijks beheer van de maatschappij.

Namelijk:

- Hij voert de beslissingen van de raad van bestuur en het directiecomité uit;
- Hij onderzoekt de dossiers die aan de bestuursorganen moeten worden voorgelegd;
- Hij beantwoordt alle verzoeken om informatie van de bestuursorganen;
- Hij houdt de bestuursorganen regelmatig op de hoogte van de werking van de maatschappij;
- Hij bereidt het ontwerp van de financiële planning van de werken voor, dat moet worden vastgesteld door de raad van bestuur overeenkomstig artikel 2, § 1, paragraaf 6, van het decreet van 10 maart 1994, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2003.

8. DE CONTROLEMECHANISMEN

DE CONTROLE-ACTOREN

1. De raad van bestuur

Dit bestuursorgaan beschikt over de ruimste bevoegdheden om alle handelingen te verrichten die nodig of nuttig zijn voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van de maatschappij. *Ipsa facto*, is hij de eerste controle-actor.

2. De regeringscommissarissen

De regeringscommissarissen nemen deel aan de vergaderingen van de raad van bestuur en het uitvoerend comité zonder stemgerechtigd te zijn.

Overeenkomstig artikel 8, § 1, van het decreet van 12 februari 2004 betreffende de regeringscommissarissen en de controleopdrachten van de revisoren binnen de instellingen van openbaar nut, zijn de regeringscommissarissen verantwoordelijk voor de controle van SOFICO in het licht van de wettigheid en het algemeen belang.

3. Het college van de commissarissen ter controle van de rekeningen

Het college van de commissarissen ter controle van de rekeningen bestaat uit twee leden die door de algemene vergadering worden benoemd. Één van de commissarissen ter controle van de rekeningen wordt gekozen uit de leden van het Instituut van bedrijfsrevisoren en de tweede commissaris wordt traditioneel gekozen uit de leden van het Rekenhof, voornamelijk omwille van zijn kennis van administratie, begrotingen en overheidsopdrachten.

4. Het Rekenhof

Het Rekenhof behoudt haar algemene prerogatieven met betrekking tot de goedkeuring van de jaarrekening en de algemene beheerscontrole van de centrale en gedecentraliseerde overheidsdiensten krachtens de basiswet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof.

5. De Europese Investeringsbank (EIB)

De EIB gaat na of het gebruik van de door haar opgenomen middelen in overeenstemming is met de duurzaamheidsdoelstellingen die SOFICO heeft beloofd na te streven.

6. De Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën

De btw-administratie houdt toezicht op en controleert de btw-aangiften en -invorderingen sinds SOFICO onder haar bevoegdheid is gevallen (1998).

De belastingadministratie treedt ook op om de belastingaangiften te controleren van de rechtspersonen waaraan SOFICO onderworpen is.

7. La Commission wallonne des équipements autoroutiers (CWEA) (Waalse commissie voor autowegvoorzieningen)

Het CWEA is een gemengde commissie van DGO1 en SOFICO die verantwoordelijk is voor de

algemene samenhang van het beheer van de autowegvoorzieningen, in het bijzonder van de stopplaatsen die al dan niet in concessie worden geëxploiteerd (regelmatige inspectiebezoeken uitvoeren, zorgen voor een uniforme controle op het naleven van de bepalingen van de bestekken, enz.).

Een commissaris-revisor helpt de commissie bij het controleren van de rekeningen van de concessiehouders.

8. De geschillencommissie

De geschillencommissie van SOFICO is een commissie die als taak heeft de mogelijkheid te onderzoeken om meningsverschillen of geschillen in der minne te regelen die bij de gunning of uitvoering van een overheidsopdracht ontstaan.

De voorstellen voor een regeling worden gezamenlijk onderzocht door afgevaardigden van het Rekenhof, de Inspectie van financiën, de gedecentraliseerde en centrale diensten van de Service Public de Wallonie (SPW) (Waalse overheidsdienst) die bij het geschil betrokken zijn en SOFICO, die de wettigheid van het voorstel tot minnelijke schikking kunnen verzekeren.

RISICOBEEHER RISICOPREVENTIE VOORKOMING VAN BELANGENCONFLICTEN, FRAUDEBESTRIJDING EN INTERNE CONTROLE

SOFICO moet over een interne controle beschikken, eventueel uitbesteed, om ervoor te zorgen dat haar controleprocedures alle risico's dekken en relevant en nuttig zijn.

Eenmaal per jaar brengt de directeur-generaal verslag uit aan de raad van bestuur zodat hij de bij SOFICO uitgevoerde controleprocedures kan evalueren en controleren.

Het verslag moet de raad van bestuur een duidelijk beeld geven van het risicobeheer en de mechanismen die zijn ingesteld om risico's te voorkomen, belangenconflicten te voorkomen en fraude te bestrijden.

Indien nodig kan de raad van bestuur om operationele of financiële audits verzoeken.

Specifieke bepalingen over belangenconflicten

De bestuurders van vennootschappen moeten altijd handelen in het belang van de maatschappij.

Onverminderd de regels van het gemene recht inzake belangenconflicten voor bestuurders overeenkomstig artikel 523 van het wetboek van vennootschappen, bepaalt het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur dat de bestuurders zich moeten onthouden van beraadslaging en stemming over aangelegenheden die betrekking hebben op hen of die betrekking hebben op hun echtgenoot of partner, hun verwanten of aanverwanten tot in de derde graad persoonlijk en/of professioneel en/of op het gebied van eigendom. Indien nodig, verlaten zij de vergadering gedurende de hele periode dat het materiaal wordt behandeld.

Met betrekking tot belangenconflicten in het kader van overheidsopdrachten bepaalt artikel 6 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten dat:

“ § 1. De aanbesteder treft de nodige maatregelen om tijdens de plaatsing en de uitvoering belangenconflicten doeltreffend te voorkomen, te onderkennen en op te lossen, teneinde vertekening van de mededinging te vermijden en de gelijke behandeling van alle ondernemers te verzekeren.

Het begrip belangenconflict beoogt ten minste iedere situatie waarin een bij de plaatsing of de uitvoering betrokken ambtenaar, openbare gezagsdrager of andere persoon die op welke wijze ook aan de aanbesteder verbonden is, met inbegrip van de namens de aanbesteder optredende aanbieder van aanvullende aankoopactiviteiten, alsook elke persoon die bij de plaatsing of op het resultaat ervan invloed kan hebben, direct of indirect, financiële, economische of andere persoonlijke belangen heeft die geacht kunnen worden hun onpartijdigheid en onafhankelijkheid bij de plaatsing of de uitvoering in het gedrang te brengen.

In het huishoudelijk reglement kunnen ook andere situaties omschreven worden als belangenconflicten.

§ 2. Het is elke ambtenaar, openbare gezagsdrager of ieder ander persoon die op welke wijze ook aan de aanbesteder verbonden is, met inbegrip van de namens de aanbesteder optredende aanbieder van aanvullende aankoopactiviteiten, verboden, op welke wijze ook, rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen bij de plaatsing of de uitvoering van een overheidsopdracht zodra hij daardoor, persoonlijk of via een tussenpersoon, zou kunnen terechtkomen in een toestand van belangenconflict met een kandidaat of inschrijver. In uitzonderlijke omstandigheden is dit verbod evenwel niet van toepassing, indien dit verbod de aanbesteder zou beletten te voorzien in haar behoeften.

§ 3. Een belangenconflict wordt alleszins vermoed te bestaan:

1° zodra de ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon bedoeld in paragraaf 1, tweede lid, bloed- of aanverwant is in de rechte lijn tot de derde graad en in de zijlijn tot de vierde graad of in geval van wettelijke samenwoning, met een van de kandidaten of inschrijvers of met ieder ander natuurlijk persoon die voor rekening van een van hen een vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid uitoefent;

2° indien de ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon bedoeld in paragraaf 1, tweede lid, zelf of via een tussenpersoon eigenaar, mede-eigenaar of werkend vennoot is van één van de kandiderende of inschrijvende ondernemingen dan wel in rechte of in feite, zelf of desgevallend via een tussenpersoon, een vertegenwoordiging-, beslissings- of controlebevoegdheid uitoefent.

De ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon die zich in een toestand van belangenconflict bevindt, is verplicht zichzelf te wraken. Hij stelt er de aanbesteder schriftelijk en onverwijld van op de hoogte.

§ 4. Indien de ambtenaar, de openbare gezagsdrager, de natuurlijke persoon of rechtspersoon bedoeld in paragraaf 1, tweede lid, zelf of via een tussenpersoon, één of meer aandelen of deelbewijzen ter waarde van ten minste vijf percent van het maatschappelijk kapitaal van een van de kandiderende of inschrijvende ondernemingen bezit, is hij verplicht de aanbesteder daarvan in kennis te stellen. “

Niemand mag worden benoemd tot lid van de raad van bestuur van SOFICO of dat blijven:

1. Indien er, in welke hoedanigheid dan ook, sprake is van een actueel en blijvend belangenconflict met SOFICO;
2. Indien hij zich er niet toe verbindt ontslag te nemen zodra zich, in welke hoedanigheid dan ook, een blijvend belangenconflict met SOFICO voordoet.

GESCHENKEN EN/OF UITNODIGINGEN

Bestuurders dienen zich ervan bewust te zijn dat wanneer het gaat om geschenken en/of uitnodigingen, **de perceptie bijna altijd groter is dan feiten**. Dit betekent dat in alle mogelijke gevallen van aanvaarding van geschenken en/of uitnodigingen een inschatting moet worden gemaakt van het (potentiële) voordeel voor de onderneming in verhouding tot de mogelijke, al dan niet terechte, kritiek van externe partijen.

Onderstaande bepalingen bevatten regels en richtlijnen voor bestuurders, die altijd moeten worden gevolgd bij het eventueel aanvaarden van geschenken en/of uitnodigingen.

Definities

- Geschenken zijn goederen of diensten die door een externe partij aan bestuurders worden aangeboden zonder dat een tegenprestatie wordt verwacht.
- Het woord "uitnodiging" verwijst naar uitnodigingen door een externe partij om deel te nemen aan een lunch of diner *incentives*, beurzen en/of sociale evenementen (sportieve, culturele of andere), waarvan de kosten worden gedragen door de externe partij (de ontmoeting moet altijd een professioneel doel hebben).

Algemene regels

- Bij alle professionele contacten moeten bestuurders de hoogste normen van eerlijkheid, onpartijdigheid, objectiviteit en integriteit in acht nemen en mogen zij in geen geval misbruik maken van hun professionele privileges of gezag voor persoonlijk gewin.
- De bestuurders moeten de geschenken en/of uitnodigingen, alsook de aanvaarding of weigering ervan bekendmaken aan de secretaris van de bestuursorganen. De secretaris houdt de verklaringen bij in een speciaal register. Dit register wordt eenmaal per jaar door het comité voor human resources en bezoldigingen onderzocht.
- Geschenken en/of uitnodigingen die beschouwd kunnen worden als een poging om een beslissing van SOFICO te beïnvloeden, zullen geweigerd worden.
- Pogingen om de beslissingen van SOFICO te beïnvloeden die het imago, de geloofwaardigheid en de eerlijkheid van SOFICO kunnen schaden, zullen onmiddellijk worden gemeld aan de voorzitter van de raad van bestuur en de directeur-generaal.
- Deze bepalingen zijn niet bedoeld om de pogingen van een externe partij om een bestuurder te beïnvloeden door middel van commissies, steekpenningen, financiële tegenprestaties of tegenprestaties in natura , enz. te regelen, aangezien deze feiten van strafrechtelijke aard zijn.

Dezelfde regels gelden voor de personeelsleden van SOFICO.

9. EVALUATIE

Bestuursverklaring

SOFICO keurt een verklaring inzake deugdelijk ondernemingsbestuur goed, die een specifiek onderdeel van haar jaarverslag vormt en ten minste de volgende informatie bevat:

- Voor zover SOFICO de Belgische Corporate Governance Code niet volledig toepast, omwille van de omvang of de specifieke kenmerken, een vermelding van de delen waarvan zij afwijkt en de gegronde redenen voor deze afwijking. (principe “*comply or explain*”);
- Een beschrijving van de belangrijkste kenmerken van de interne controle en het risicobeheer;
- De samenstelling en de werking van de bestuursorganen.

Regelmatige evaluatie van de werking

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen prestaties.

De individuele bestuurders werken hun vaardigheden en kennis van SOFICO bij om hun rol in de raad van bestuur en de gespecialiseerde comités te vervullen.

Overeenkomstig artikel 10 van het decreet van 12 februari 2004 betreffende het statuut van de overheidsbestuurder voorziet SOFICO in informatiesessies of opleidingscursussen voor de bestuurders om zich permanent te kunnen bijscholen.

Om zijn efficiëntie voortdurend te verbeteren evalueert de raad van bestuur systematisch en regelmatig (minstens om de drie jaar) zijn eigen werking en die van zijn gespecialiseerde comités.

Deze evaluatie heeft betrekking op:

- De werking van de raad van bestuur op basis van indicatoren
- De organisatie van de raad van bestuur (agenda, documentatie, rapportering, frequentie en duur)
- De organisatie van de gespecialiseerde comités (agenda's, frequentie en duur van de vergaderingen, samenstelling, informatie en documentatie)
- Het begrip van de bestuurders van hun rollen en taken
- De betrokkenheid en het engagement van de raad van bestuur (kennis van de bevoegdheidsterreinen van SOFICO, contacten, strategieontwikkeling, milieu, enz.)
- De communicatie met de belanghebbenden
- Ideeën voor de toekomst
- De algemene efficiëntie van de raad van bestuur

De raad van bestuur trekt lessen uit de evaluatie van zijn prestaties door zijn sterke punten te erkennen en zijn zwakke punten aan te pakken.

De informatie over de belangrijkste kenmerken van het evaluatieproces van de raad van bestuur en zijn gespecialiseerde comités wordt gepubliceerd in de verklaring inzake deugdelijk bestuur.

Bijlage: - Charter van de overheidsbestuurder
